

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

POSVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), DECEMBER 10, 1948

ŠTEVILKA (NUMBER) 241

Domače vesti

Izvrstna izbora

V trgovini Grdina Shoppe, 6111 St. Clair Ave., si žene in dekleta vedno lahko nabavijo razne predmete, najsiho zase ali za božična darila. Baš sedaj imate lepo priliko, da si ogledate popolno zalogo vsakovrstnega oblačila, ročnih torbic, robcev, itd., ter si nabavite potrebščine in darila po zmernih cenah.

Zadušnica

V torek 14. decembra se bo brala zadušnica ob 8:30 uri zjutraj za pokojno Mrs. Mary Bricel v cerkvi sv. Kristine. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravilau deležijo.

Prestal operacijo

Mr. Stanley Požun iz 19010 Shawnee Ave. se nahaja v Emergency Clinic bolnišnici na Five Points, kjer je srečno prestal operacijo. Prijatelj ga sedaj lahko obiščejo, mi mu pa želimo čimprejšnjo okrevanje!

Popravek

Pomotoma se je včeraj poročalo v dopisu tajnika dram. društva "Ivan Cankar", da je društvo Svob. Slovence št. 2 SDZ nagradilo igralce pri nedeljski priredbi s šopkom cvetlic. Pravilno bi se moralo poročati, da so cvetlice podarile članice krožka št. 2 Progresivnih Slovencek.

Prispevki

Mr. Thomas Krašovec, ki se je preselil v sončno Californijo, je poslal \$10 (\$5 za otroško bolnišnico in \$5 za Svobodni tisk) v spomin svojega pokojnega bratrance Cirila Stularja iz Detroita, Mich. Obenem želi vsem znancem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto.

V spomin svojega pokojnega soproga Franka Lesarja je izročila Mrs. Agnes Lesar \$3 za zdravila za sina Mrs. Ane Voje iz Litije, ki je pisala na Mrs. Emo Perne in prosila za pomoč.

Hvala vsem prispevateljem!

Božična darila

V trgovini Norwood Appliances & Furniture, 6202 St. Clair Ave., imajo lepo zalogo krasnih hišnih predmetov in pripomočkov, ki napravijo praktično kot trajno darilo za vso družino. Ledenice, radio aparate in druge stvari si lahko nabavite na lahka mesečna odplačila.

Oprava za žene

V 61-St. Martin Style Shoppe na E. 68. st. v St. Clair Ave. bodo moški lahko izbrali iz obširne zaloge lepe komade oblačil, bluze, krila, nogavice, spodnje perilo, itd. kot darila za žene in dekleta. Mrs. Antončič bo vsem prijazno postregla, če pa ste v dvomu kaj bi kupili, si pa lahko nabavite takozvani darilni certifikat, s katerim pride vaša žena ali izvoljenka v trgovino in si sama izbere po svoji volji in okusu.

Zlatnina za darilo

Kdor namerava obdariti svoje drage s krasnim komadom zlatnine ali srebrnine za božič, si bo lahko izbral lepo darilce po zmernih cenah v znani Cermetovi zlatarni na 6412 St. Clair Ave. Postrežba je vladna in kupljena darila, najsiho ure, ovratnice, peresa, svinčnike, prstane itd. lahko plačate z majhnim mesečnim odplačilom.

JUGOSLAVIJA PREJEMA PRECEJ POMOČI TUDI IZ ZED. DRŽAV

Prebivalci in organizacije v Ameriki širokogrudno pomagajo obnovi dežele

BEOGRAD, 9. dec.—V Jugoslavijo še vedno prihaja iz Zedinjenih držav na milijone dolarjev, ki so vojni prispevek za financiranje pet-letnega načrta za industrializacijo dežele.

Poročilo, ki je bilo danes objavljeno v "Borbi," glasilu Komunistične stranke Jugoslavije, pravi, da večji del denarja in potrebnih še vedno prihaja od prebivalcev in organizacij v Zedinjenih državah.

Iz Amerike je v zadnjih treh letih bilo poslano bodisi v denarju ali pa potrebnih \$15-500.000. Poleg tega je prišlo v Jugoslavijo zdravniške opreme, potujočih tuberkuloznih klinik, strokov in avtov za polivanje cest v vrednosti nad \$1.000.000. Ta pomoč je bila poslana potom jugoslovanskega Rdečega križa.

Pomoč posameznikov ni vključena v poročilo

V poročilo "Borbe" ni vključena pomoč, ki je bila poslana leta 1945 jugoslovanski kraljevski vladi, ki se je nahajala v begunstvu v Londonu. Tudi niso vsi milijoni dolarjev, ki so jih svojim sorodnikom in prijateljem v gotovini, oblekah, hrani in ostalih potrebščinah poslali ameriški državljani.

Poštni uradniki v Beogradu cenijo, da več kot 90 odstotkov zavojev, ki jih prejema jugoslovanska pošta, prihaja iz Zedinjenih držav. Poročilo "Borbe" pravi, da so jugoslovanski izseljenci v Kanadi, Angliji in Argentini poslali več kot \$8.000.000 v dveh zadnjih letih.

Povratniki so v Jugoslaviji zadovoljni

Več tisoč Jugoslovancev, ki so se zadnja leta vrnil iz Amerike v Jugoslavijo, so podpisali pisma maršalu Titu, s katerimi izražajo svojo radost, ker so zopet v domovini in so končno zbežali od kapitalističnega zatiranja v Zedinjenih državah.

Ti povratniki so s seboj prinesli nove avte, traktorje, stroje in ostalo potrebno opremo, ki velja več milijonov dolarjev. To opremo so izročili državi kot prispevek pri naporih, da se zgradi socializem.

SOVJETSKA ZVEZA VPOLJUJE ELEKTRIKO NA FARME

MOSKVA, 9. dec.—Samo v tekočem letu je bilo na sovjetskih kolektivnih farmah zgrajenih več hidro-električnih central kot pa v tridesetih preteklih letih.

Slovenka poje z zborom

Poznana Anne Safred iz 1361 W. 91 St. je bila po dveh preizkušnjah z drugimi pevkami in pevci izbrana za nastop z zborom pevskih skupine "Cleveland 500", ki zadnja tri tedna podaja svoje priredbe na odru mestnega avditorija. Mrs. Safred je nastopila v vseh priredbah tega zbora, namreč v "Rose Marie", "Anything Goes" in "The Great Waltz", katere je v teku ta teden in se zaključijo jutri zvečer. Mrs. Safred je članica Glasbene Maticice in je to njen prvi nastop s to veliko clevelandsko skupino izbranih pevcov.

Sovjeti zahtevajo, da Zed. države zatrejo Klanovce

PARIZ, 9. dec.—Sovjetska zveza je danes zahtevala, naj se Zedinjene države prisili, da ukinejo teroristično organizacijo Ku Klux Klanovcev kot del mednarodne konvencije, s katero je prepovedano iztrebljanje "manjvrednih" ljudstev.

Beloruski delegat Kuzma Kisselov je na Generalni skupščini Združenih narodov rekel:

"Zedinjene države kažejo presenetljivo toleranco v zvezi s takšnimi organizacijami, kot je Ku Klux Klan. Vlade ne bi smele dovoliti obstoja organizacij, katerih učenja lahko povzročijo genocid (iztrebljanje "manjvrednih" ljudstev, kakor so na primer pod Hitlerjevo Nemčijo bili Židje in Slovani).

Kisselov je podprl sovjetski popravek, ki predvideva, da se ne samo prepove iztrebljanje, pač pa tudi odprto širjenje rasnih ali pa verskih predsodkov. Rekel je, da je genocid le takšno učenje v akciji.

Generalna skupščina je soglasno odobrila sporazum, po katerem je masno iztrebljenje verskih, plemenskih ali pa narodnostnih skupin prepovedano.

Sprejetje konvencije je osebnega zmaga za dr. Ralpa Lemkina, ki je vodil borbo za sprejetje tožadnega sporazuma. Nahajal se je na galeriji ob priliki debat, ko je bil sprejet sporazum. Mnogi njegovi sorodniki so bili pomorjeni v nacističnih plinskih celicah. Sam Lemkin je profesor na univerzi v Yali.

(Beseda "genocide" izvira iz grške besede "geno," ki pomeni "skupina" in latinske "cide," ki pomeni "umor").

JAPONSKI KOMUNISTI NA LAKOTNI STAVKI

TOKIO, 9. dec.—Japonski komunist Teru Takakura je danes četrti dan na lakotni stavki. Stavkat je začel v znak protesta, ko je bil aretiran, ker je kritiziral ameriško okupacijsko upravo.

Nekateri deli mesta so snočili bili v temi

Vsled ognja v električni centrali na Lake Shoreu so snočili nekateri deli mesta bili dvakrat v temi. Luč se je najprvo ugasila ob 8.56 do 9.40, nato pa zopet za 12 minut. Področja, ki so bila prizadeta mejijo na južni strani z Woodland Ave., na severni pa z Lee Rd. Južna stran mesta pa sploh ni bila prizadeta.

Škoda, ki je bila povzročena v električni centrali, je že popravljena.

V NEDELJO: - Koncert s igro "Radi dolga" priredi Mladinski pevski zbor v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 3.30 popoldne.

PREDSEDNIK PONOVNO OBSODIL RDEČE SLANIKE NE-AMERIŠKEGA ODBORA

WASHINGTON, 9. dec.—Predsednik Truman je danes ponovno označil "vohunsko" zasliševanja kongresnega odbora za neameriške aktivnosti za "rdeči slanik" in dal vedeti, da bo virda delovala za ukinitve odbora.

Truman je rekel, da je "kongresni odbor za neameriške aktivnosti" "mrtvi odbor". Pristavil je, da bo justični tajnik Clark prav gotovo pozval na odgovornost vse osebe, ki so "ukradle dokumente državnega oddelka in jih izročile sovjetskim agentom."

Ko so Trumanu opozorili, da je ne-ameriški odbor aktivni odbor kongresa, ki bo, če se pravila ne spremenijo, avtomatično nadaljeval z delom in da se ga potemtakem ne more kar tako ukiniti, je predsednik odgovoril:

"Sam kongres bo skrbel zato."

Kongresnik Richard Nixon, ki namesto radi goljufanja vlade obtoženega Parnella Thomasa predseduje ne-ameriškega odbora, je takoj napadel izjave predsednika. Dejal je, da predsednik z oviranjem odbora "pomaga skrivati pred ameriškim ljudstvom dejstva o tatvini najbolj tajnih dokumentov s strani komunistov".

(Kongresni odbor se sedaj ukvarja z novo "vohunsko afero." Baje so na farmi bivšega komuniste Witterakera Chambersa bili v neki buči najdeni mikrofilmi, ki da vsebujejo državne skrivnosti.)

Mundt je razkačeno rekel, da ne more razumeti kako je mogel predsednik ponoviti obtožbe o "rdečem slaniku." Izrazil ga je tudi, naj dovolj, da se dokumente odbora objavi.

Truman je pri ponovni obsodbi ne-ameriškega odbora poudaril, da bi ta odbor najprej predložil zadevo o "komunistični vohunski skrivnosti" justičnemu tajniku, če bi resno mislil na razvozlanje cele zadeve. Kar naravnost pa je povedal, da se ta odbor samo ukvarja s časnikarskimi senzacijami.

KIRURG, KI SE JE SAM OPERIRAL

HAMBURG, 9. dec.—Zdravnik dr. Theodor Herr je danes izjavil, da se je sam operiral na slepiču. Operacijo je izvršil na pol leže na pol sede, pomagal pa mu je neki pomočnik, ki je držal instrumente. Drugo jutro je zdravnik že bil na nogah.

ARMADNO LETALO LETI 8.000 MILJ

FORT WORTH, 9. dec.—Največji ameriški bombnik je danes prestal svojo prvo preizkušnjo. Gre za letalo B-36, ki je letelo brez da bi se kje ustavilo, iz Fort Wortha na Honolulu in nazaj, kar pomeni več kot 8.000 milj. Letalo je bilo zgrajeno za nošenje 10.000 funtov bomb 10.000 milj daleč.

Kitajski komunisti pravijo, da bodo zmagali v teku enega leta

Kratke vesti

7 UBITIH V EKSPLOZIJ V TOPEKI

TOPEKA, Kans., 9. dec.—V tukajšnji električni tovarni je danes prišlo do močne eksplozije, ki je ubila sedem oseb, 17 pa ranila.

Mesto, ki šteje 90.000 prebivalcev, je bilo brez luči od 4.30 zjutraj, ko se je eksplozija pripetila.

Z. N. ZAVRGLI "SVE TOVNEGA DRŽAVLJANA"

PARIZ, 9. dec.—Predsednik Generalne skupščine Združenih narodov Herbert Evatt je danes s pismom zavrzel nasvet "svetovnega državljana" Garryja Davisa, da skupščina začne razmotrivati o svetovni federalni vladi.

Davis, ki se je odpovedal svojemu ameriškega državljanstva in naznanil, da je postal svetovni državljan, je odgovor Evatta prečital na shodu, katerega se je udeležilo 12.000 oseb.

SOVJETSKA ZVEZA IMA 1.250.000 UČITELJEV

MOSKVA, 9. dec.—Sovjetska zveza ima 1.250.000 učiteljev in učiteljic, ki poučujejo 32.000.000 dijakov v 198.000 šolah, je danes sporočila "Pravda," ki je obenem apelirala na lokalne oblasti, da naj gledajo, da se bo zakon o obvezni izobrazbi izvajal z največjo strogostjo.

GEN. EISENHOWER NA SEZNAMU VOJNIH HUJSKAČEV

MOSKVA, 9. dec.—General Dwight Eisenhower je bil danes označen za "vojnega hujškača." "Literarna Gazeta" je objavila kritiko o knjigi, ki jo je spisal ameriški general. V kritiki napada knjigo, kot "mešanico napeljevanja megalomije in umetnega delirija." Kritiki pravi, da je gen. Eisenhower le izvrševal povelja svojih gospodarjev, ameriških monopolov.

ČEŠKI KONZUL V NEW YORKU RESIGNIRAL

New York, 9. dec.—Českoslovaški konzul Zdenek Smetacek je danes izjavil, da je podal ostavko, ker se ne strinja s sedanjo vlado Češkoslovaške.

Smetacek je pristavil, da želi živeti s svojo ženo, otrokom in taščo v Zedinjenih državah kot begunec.

LOKOMOTIVO JE UKRADEL

LOUISVILLE, Ky., 9. dec.—Železničarji so danes komaj ustavili nekega tata, ki jo je krcali popihati z največjo lokomotivo na postaji. Ulovljeni tat, ki se je specializiral za lokomotive, je po aretaciji izjavil, da je lokomotivo rabil, ker da je nosil neko pismo gen. MacArthurja predsedniku Rooseveltu. Vse pa je bilo kmalu zopet v redu. MacArthur je v Tokiu, Roosevelt je mrtev, lokomotiva ja na postaji, tat pa v ječi.

NANKING, 9. dec.—Kitajski komunistični radio je danes naznanil, da bodo sile Ljudske demokratične armade vrgle z oblasti Čiang Kajšekov režim v teku enega leta.

Radio je pozval kitajske žene, naj pomagajo pri osvoboditvi dežele.

Radio oddaja je bila v zvezi s kongresom kitajskih žena, na katerem bodo sodelovale Kitajke vseh socialnih razredov in z vseh krajev dežele. Kot pravi komunistični radio, bodo žene ukrepale o borbi proti "ameriškega imperializmu" in njegovim lutkam, reakcionarcem Čiang Kajšekovega režima.

"Radi bliskovitega napredovanja Ljudske armade, je v osnovi mogoče, da se zruši reakcionarna vlada Koumintanga v okrog enem letu," je izjavil radio.

Apel na kitajske žene je le eden v vrsti apelo, ki jih kitajski komunisti naslavlajo na borbene kitajske žene, ki so se že naveličale podrejene vloge v kitajskem življenju.

Peiping in Tientsin tarči nove ofenzive

Vojaske poročila medtem pravijo, da se severno od Nankinga nacionalisti obupno borijo, da bi se osvobodili komunistične pasti, toda poročila, da je nekaterim četam uspelo zbežati, so bila označena za "prezgodnja."

Komunistični radio pravi, da je doslej 250.000 mož broječa zajeta armada južno-zapadno Sučova imela 30.000 zbug in da je neka nacionalistična armada, ki ji je hitela v pomoč, bila ustavljena severno od mesta.

Dve glavni mesti, Peiping in Tientsin, ki se nahajata bolj na severu, ogroža nova komunistična ofenziva.

Nacionalisti so zanikali poročila, da so komunisti zavzeli mesto Čiangyen, ki se nahaja 100 milj vzhodno od Nankinga in 75 milj severo-zapadno od Sangaja.

Komunisti v Sanghaju se že pripravljajo

Položaj v velikem pristaniščnem mestu Sangaju je vedno bolj napet. Ameriški krogi se bojijo, da bi komunistična vstaja v mestu pomagala Ljudski armadi pri zavzetju mesta.

Ameriška kolonija na splošno veruje, da bo Sangaj neizogibno padel v roke komunistom. Poročila pravijo, da se komunisti v Sangaju pripravljajo, da bi z vstajo pomagali Ljudski armadi.

Ameriški konzularni uradniki pa so naznanili, da je konzulat prejel številne zahteve, da se zaščiti interese ameriških trgovcev. Trgovci in ostali Američani upajo, da se bodo v Sangaj izkrcali ameriški marinci, toda doslej še ni nobenih znakov, da se bo to zgodilo.

Amerika bo morala oborožiti Japonsko

BUCK HILL FALLS, Pa., 9. dec.—Metodistični škof Fred P. Corson je danes izjavil, da bodo Zedinjene države morale oborožiti Japonsko in zgraditi močne vojaške baze na Filipinih, če bodo komunisti zmagali na Kitajskem. Pravi, da bi takšno oboroževanje Japonske in zgraditev baz na Filipinih stalo najmanj \$10.000.000.000.

Kitajci so na boljšem pod komunisti

PHILADELPHIA, 9. dec.—Neki član organizacije American Friends Service je danes izjavil, da je ekonomija posameznih Kitajcev, ki se nahaja na ozemlju, ki ga držijo komunisti, boljša kot pa na nacionalističnem.

"Morala ljudstva na komunističnem ozemlju zgleda precej dobra," je rekel član, Lewis Hoskins, ki se je pravkar vrnil iz Kitajske.

"Z agrarno reformo je ljudstvo pod komunistom na boljšem položaju," je pristavil.

Letne seje

Letna seja društva "Ribnica" št. 12 SDZ se vrši v nedeljo 12. decembra v spodnji dvorani Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Pričetek ob 1. uri popoldne. Članstvo je vabljeno na polnoštevilno udeležbo. Po seji bo domača zabava za člane in prijatelje. Serviralo se bo okrepčilo in za ples bo igrala godba John Sulen. Vstopnina bo prost.

V nedeljo zjutraj točno ob 9. uri se bo vršila glavna letna seja društva Cvetoči Noble št. 450 SNPJ v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Članstvo se prosi, da se udeleži v obilnem številu, ker na dnevnem redu bodo volitve odbora in druge važne zadeve.

Letna seja društva "Mir," št. 142 bo v nedeljo 12. decembra ob 2. uri popoldne v dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave. Člani in članice so vabljeni, da se udeležijo v večjem številu. Odbor je poskrbel za prigrizek in okrepčilo.

Članice društva "Collinwood Hive" št. 283 TM so vabljene na letno sejo v ponedeljek zvečer 13. dec. ob 7. uri v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Ker tajnica ne bo ta mesec pobirala asesmenta na svojem domu, se prosijo vse članice, da pridejo na sejo in poravnajo svoj asesment ob času.

Letna seja društva "V boj," št. 53 SNPJ bo v običajnih prostorih v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Začela se bo ob 9. uri zjutraj. Članstvo je vabljeno na obilno udeležbo.

Novo podjetje

Firma A. Grdina in sinovi, ki vodi svoj pogrebni zavod že dolgo vrsto let na 1053 E. 62 St., ter svoji dve trgovini s pohištvo na 6019 St. Clair Ave. in 15301 Waterloo Rd., sporoča, da je prevzela že ustanovljen pogrebni zavod na 17010 Lake Shore Blvd., vogal E. 171 St. Ta pogrebni zavod je dosedaj vodil Albert E. Ziehm. Grdinovi so nastavili poznano družino Mr. in Mrs. Frank in Mary Mastogh za oskrbnike tega novega pogrebniškega prostora, ki se nahaja v sredini collinwoodske slovenske naselbine.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

OB TRIDESETLETNICI CANKARJEVE SMRTI

Po kratkem, toda plodovitem življenju je 11. decembra preživetnega leta 1918 v sivi in mračni ljubljanski bolnišnici umrl Ivan Cankar, največji slovenski pisatelj, borec za pravice brezpravnih, oznanjevalec srečnejše bodočnosti slovenskega naroda.

Ivan Cankar se je rodil 10. maja leta 1876 na Vrhniki. Trda je bila njegova življenjska pot od vrhniškega klanca na vrh k Sv. Trojici v "prve šole," pa tja do cesarskega Dunaja, kjer je spoznal življenje predmestja do dna in se po enajstih letih 1. 1909 vrnil na Rožnik, v podstrešno izbo, kjer je začel opisovati in pripovedovati samo tisto, kar je sam doživel, občutil in videl.

Na trnjeva pota slovenskega književnika je stopil z zbirko pesmi "Erotika," katero pa je tedanji ljubljanski škof pokupil in jo javno dal zažgati na grmadi. Sledila so njegova dela, ki bodo ostala v slovenski književnosti za večne čase: "Jakob Ruda," "Za narodov blagor," "Kralj na Betajnovi," "Na klanec," "Hiša Marije Pomočnice," "Križ na gori," "Hlapec Jernej in njegova pravica," "Zgodbe iz doline šentflorjanske," "Za križem," "Podobe iz sanj" — da omenimo samo nekatera. Spisal pa je tudi številno krajših ertic in novel.

"Moje delo je knjiga ljubezni—odpri jo, domovina, da boš videla, kdo ti je pravični sin!" je pisal o svojem delu Ivan Cankar.

Tragična usoda slovenskih književnikov je, da so živel pred svojim časom—vsi najpomembnejši, od Prešerna do Jurčiča in od Levstika, Aškerc do Cankarja, so stali na surovih tleh tedanje dobe in zrl v bodočnost. Izjema je mogoče le Oton Župančič, naš največji slovenski pesnik, za katerega je Cankar dejal v svojem predavanju o slovenski literaturi: "Hvalu Bogu, da še živi." Drugim ni bila naklonjena usoda, da bi doživeli resnično svobodno domovino, v kateri bi bilo mnogo več prostora za njihovo umetniško delo. Po večini so naši pesniki in pisatelji bili oznanjevalci dobe, ki prihaja. Bili so preroki, ki so oznanjali svetlejši dnevi; iz njihovih obsodb krivic, ponižanj, trpljenja in suženjstva tedanje stvarnosti se je mogoče dvigala vizija nove domovine, za katero se je treba boriti, umirati in trpeti.

Vidovdanska Jugoslavija, ta popačena oblika tako zvane "osvoboditve" slovenskega naroda, ni nikakor mogla biti končni cilj, za katerim je stremel Cankar. Ne. V svojem predavanju 12. aprila i. 1913 je jasno povedal: "Če mislijo ti štirje narodi, da so si sorodni in da bi najlažje in najbolje živeli, če bi bili združeni, naj se zgodi po njih želji; naj si v božjem imenu zgrade zvezno republiko jugoslovansko!" Njegov "Hlapec Jernej" pa je dal socialno obliko takšni "zvezi jugoslovanski republiki," v kateri bi ne smelo biti tistih, ki narod držijo za roge in ne tistih, ki ga molzejo.

Predvojna Jugoslavija, Jugoslavija Aleksandrove diktature, diktature Živkovića, Jeftića, Stojadinovića, Korošca, Cvetkovića—ta Jugoslavija ni mogla in ni bila boljša od stare Avstrije, temne ječe, iz katere je Cankar oznanjal resnično svobodo "združenih in enakopravnih jugoslovanskih narodov."

Stara monarhistična Jugoslavija, ta "svobodna" Jugoslavija je kaj kmalu podrla iluzije tudi največjim optimistom, ki so se z vsem idealizmom za njo navduševali. Usoda Cankarja pač ni mogla v tej Jugoslaviji biti drugača, kot je bila njegova usoda v stari Avstriji. Seveda, oficijelno je tudi stara Jugoslavija pela glorio Ivanu Cankarju; toda to se že tako dogaja. Tudi mi pojemo glorio i Jeffersonu i Paineu i Rooseveltu—toda bogvaruj, da bi jih citirali. Njegova najpomembnejša dela, "Hlapec," "Pohujšanje v dolini šentflorjanski," "Hlapca Jerneja" so strogi cenzorji oficijelne kraljevine Jugoslavije črtali s sporeda ljubljanskega gledališča; v šolskih čitankah so predstavljali mladini drugega Cankarja—Cankarja, ki je ves bolan od ljubezni in žalosti, od mističnega simbolizma in nepojasnjene sentimentalnosti.

Sele druga svetovna vojna je prinesla pravo in resnično osvobodjenje Slovincem. Takrat, ko se je začel boj za življenje in smrt, je Cankarjeva beseda svobodno zazvenela—ne na odru ljubljanskega gledališča in ne v šolskih čitankah. Skupaj s pokanjem pušk in granat partizanov je utirala pot v resnično svobodo. Slovenski partizani, ki

IVAN CANKAR:

GOSPOD STOTNIK

Dokaj časa je že, da so zadožile moje sanje in pač sanje vsakega človeka čisto novo, prav posebno lice. Nič več niso puste blodnje, bežne megle, ki se brez smisla in vzroka prelivajo druga v drugo ter se nazadnje razpuhte v nič. Niso več tiste sanje, ki jih človek zjutraj strmeč ugleda z zaspanimi očmi ter napol smehljaše. napol jezen zamahne z roko: "Vrag vas vzemi, odkoder vas je dal!" — in ki nato smešnogrozno odkobalijo v brezno, kakor se ob rani zarji škrtaje poskrijejo v gozd. Sanje, ki jih sanjam zdaj jaz in ki jih sanjaš ti, so senca prave resnice; pač so oblike strahotno povečane, nadvse čudno pokvečene in skrivence, toda resnica le ostane, spoznaš jo ko j in srce ti je žalostno.

Hladno jesensko jutro je bilo, megle so se vlačile po dolini in se plazile ob strmih rebrih gor, na vrhovih se je v žarkih zgodnje zarje belil prvi sneg, ki je bil zapadel ponoči. Nebo je bilo jasno; še se je spominjalo na polnočni sneg in na mrzle jutranje zvezde, ali že je čakalo solnce.

Gledal sem skozi okno; to okno še nikoli ni bilo umito, zato sem gledal kakor skozi pajčolan, razločil pa sem natančno vse, kar se je godilo pred menoj; tudi glasovi so bili v čistem jutranjem zraku tako jasni, da sem slišal in razumel vsako besedo. Dvorišče je bilo za ped navisoko posuto s črnkastim prahom, ki se je bil čez noč spremenil v mastno blato; s prav takim prahom so bile pokrite tudi nizke strehe barak in uvelo listje oreha, ki je stal samotno sredi dvorišča; pod tem orehom je držal vojak na uzdi osedlanega konja, ki je pohrskaval in vztrpetaval od hlad in nemira.

V dolgi, ravni vrsti je stala kompanija, napravljena, da so še tisto uro napoti na bojišče. Stali so tam kakor od kamna, nobeno oko ni trenilo; slōka telesa so bila narahlo upognjena pod bremenom težkih nahrbtnikov. Nikoli poprej nisem videl

ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je šel mimo drugega in se ni ozrl nanj; stopil je do tretjega in si ga je ogledal natančno. Ta je bil pač vesel, zgovoren in glasen mladič, sloviti pevec in ljubljeneč deklet. Imel je zdrav, okrogel obraz, ob drobnih ušesih se je vilo par svetlo-pšeničnih kodrov, sinje oči so naglas prepevale, temnordeče ustnice so se krožile v prijetnem smehljanju.

"Ali imaš nevesto doma?" je vprašal stotnik.

"Imam jo, gospod stotnik!"

Še glasneje so prepevale sinje oči, v svetlo daljavo je segla pesmi.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je šel mimo drugega in se ni ozrl nanj; stopil je do tretjega in si ga je ogledal natančno. Ta je bil pač vesel, zgovoren in glasen mladič, sloviti pevec in ljubljeneč deklet. Imel je zdrav, okrogel obraz, ob drobnih ušesih se je vilo par svetlo-pšeničnih kodrov, sinje oči so naglas prepevale, temnordeče ustnice so se krožile v prijetnem smehljanju.

"Ali imaš nevesto doma?" je vprašal stotnik.

"Imam jo, gospod stotnik!"

Še glasneje so prepevale sinje oči, v svetlo daljavo je segla pesmi.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

pregledoval je, izpraševal in izbiral. Časih je izpustil po dva in tri, nekaterega niti pogledal ni, časih pa jih je zaznamoval kar po pet in šest zapovrstjo. In zdelo se mi je, da nalašč in preudarno izbira najmočnejše in najlepše.

Prišel je do kraja, poslednjikrat je vzdignil palico, nato se je okrenil. Takrat sem videl njegov obraz in srce mi je utihnilo. Ta obraz je bil brez kože in mesa, namesto oči je bilo ikopanih v lobanjo dvojje globokih jam, dolgi, ostri zobje so se režali nad golo, silno čeljustjo. Stotniku je bilo ime Smrt.

"Naprej . . . marš!"

Kompanija se je sunkoma okrenila ter se napotila s čvrstimi koraki v meglo nizdol. Pred njo je jezdil gospod stotnik; visoko nad megle se je dvigal njegov črni plašč.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

Stotnik je vzdignil palico, praporščak je pisal. In pesem je ugasnila v sinjih očeh.

Tako je stopal gospod stotnik počasi dalje ob dolgi vrsti; ko zapisal fantovo ime. In fant je prebledel.

redu, zakaj njegov stric, ki je bil profesor na gimnaziji, je skrbno nadziral njegovo izobrazbo. Leta 1853 je kot sedmošolec prestopil na ljubljansko gimnazijo in jo dovršil leta 1855.

Zgodaj se je že začel razvijati Jenkov pesniški dar. Prve pesmi je zložil kot četrtošolec. Posebno živahno pa se je začel gibati v Ljubljani. Jenkova gimnazijska lirika kaže bolj pesniškovo umsko, kot pa njegovo čustveno naravo. Na eni strani obsega budniško pesem, na drugi pa humoristično in šaljivo popevko. Vmes je tudi dokaj ljubezenskih in satiričnih pesmi.

Jeseni 1855, ko so šli njegovi tovariši na Dunaj, Jenko ni mogel z njimi, ker mu je primanjkovalo sredstev. Zato se je zahtekel v celovško bogoslovno. Tu je sodeloval pri pisanem listu "Venec", ki so ga pisali bogoslovci. Ker pa Jenko ni čutil veselja do duhovskega poklica, je izstopil iz bogoslovja in se obrnil naslednjega jeseni (1856) na Dunaj. Začel je študirati staro jezikoslovje, potem zgodovino. Ker mu pa niti eno niti drugo ni ugajalo, je prestopil jeseni leta 1857 k pravoslovju, ki ga je poslušal do leta 1861. Ves ta čas ni mogel dobiti od doma nobene podpore, izhajal pa je z neko štipendijo in s privatnim poučevanjem. Vsled tega pa so trpele njegove študije, posebno ker se ni odtegal veseli dijaški družbi.

Na Dunaju je dozorel Jenko kot človek in kot pesnik. Slovo od doma, hrepenenje po domačih krajih in ljudeh, posebno pa notranji boji, so poglobili njegovo čustvovanje in razširili njegov pogled na svet. V grenki šoli odpovedi pa se je izčistil in poglobil njegov značaj. — Na Dunaju je prestopil največjo krizo kot pesnik. V Jenku se

ZNAMKA V MEDNARODNI TRGOVINI

Samo ena znamka vredna celo premoženje

Komaj eno stoletje šteje zgodovina poštne znamke. L. 1840 je uspelo Hid Rowlandu, uradniku poštnega ministrstva v Londonu po brezuspešnih poskusih nekaterih drugih evropskih predhodnikov dokončno uveljaviti poštno znamko kot nadomestno plačilno sredstvo za prevoz poštne pošiljke. Sprito narasčajočega evropskega in izven-evropskega prometa, zlasti naglega širjenja železniškega prometa je postala pošta v trgovinski izmenjavi važen činitelj. Frankiranje pisemskih, paketnih denarnih pošiljk je doseglo sprva na Angleškem in nato v Nemčiji, Rusiji, Avstriji in v ameriških državah neverjetno nagel razvoj.

Do vpeljave poštne znamke je bilo treba plačati prevoznino za pisma in druge poštne pošiljke v gotovini. Kljub velikemu praktičnemu pomeni, ki se je takoj pokazal, prvi poskusi v Nemčiji niso uspeli. Konservativni svet je za nezaupanjem gledal v poštne znamke novo plačilno sredstvo, ki pa je kmalu pridobilo svetovno veljavo in priznanje. Tako so zahteve svetovne trgovine in prometa nujno iztisnile plačilo v gotovini in dale poštne znamke oni pomen, ki ga ima danes.

Pošta je že od svojega začetka bila državni, oziroma v starih časih kraljevski fevd. Danes je v vseh državah na svetu v državni režiji kot njen monopol, ki državi donosa obilo dohodkov. Zaradi tega so države kaj rade izdajale vedno nove vrste znamk, ki jih je zahteval ne le razvoj prometa v svetu, ampak tudi vedno večja priljubljenost poštne znamke. Njih razne oblike, včasih iz rok najboljših slikarjev, so že po prvem desetletju zbudile pozornost prvih ljubiteljev te vrednotnice. Začeli so jih zbirati s pravo športno strastjo, tako da se jih je oprijel poseben naziv: filatelisti.

Na svetu je 5—6 milijonov organiziranih filatelistov. Posebna narava teh ljudi, ki ji je podlaga potrpežljivost in neka posebna notranja strast za takšen košček papirja nam pojasnjuje silno raznovrstnost poštne znamke v najrazličnejših umetniških oblikah. Na svetu je natiskanih dosedaj več kakor 10,000 raznih vrst znamk. V sami Evropi jih je več kakor 5000 vrst. Države ne izdajajo vedno novih serij znamk le da zadovoljijo prometne potrebe, ampak zelo pogosto tudi potrebe filatelistov. Naravno je, da imajo pri tem poštne uprave zelo privlačne koristi, četudi zahteva tiskanje in izdelava znamk pre-

cejšnje stroške. Vendar država ne upravlja ne more ostati gluha na prigovarjanja in zahteve kakih 5—6 milijonov filatelistov na svetu, ki nestrno pričakujejo vsako novo izdanje. To šteje predstavlja prave organizirane filateliste v posebnih filatelističnih klubih, katerih člani so v stalnih medsebojnih stikih.

Poštne znamke se tiskajo v državnih tiskarnah in se smatrajo kot papirnati denar ter je njih ponarejanje kaznivo po kazenskem zakoniku. Filatelisti izdajajo svoje časopise, posebne kataloge in albume, kjer so v fotografijah prikazane vse vrste znamk od najstarejše do najnovejše izdaje. Tu so popisane vse najmanjše značilnosti znamk, njihova vrednost v frankiranju kakor tudi njihova cena v mednarodni filatelistični trgovini.

Do sedaj smo omenili le tisto vrsto filatelistov, ki se pečajo z zbiranjem iz notranje potrebe ali bolj rečeno strasti ali ljubezni do znamke kot take. Med prve znamenite filateliste štejejo Francoza Galiera v Parizu, čigar zbirka se je pred vojno cenila na 1 milijon in pol francoskih frankov. Rothschildovo zbirko so cenili na 200,000 frankov. Poleg zasebnih zbirk obstojajo pa tudi javne, med katerimi je najznamenitejša zbirka berlinske poštne uprave.

Trgovina s poštnimi znamkami

Že leta 1939 so se pojavile v Parizu prve trgovine z poštne znamkami. Tam je bila celo posebna borza. Glavna središča trgovine z znamkami so v Parizu, Londonu, Berlinu, Hamburgu, Lipskem, na Dunaju in v Moskvi. Tudi v Sovjetski Rusiji je filatelija zelo razvita, četudi je bil promet pred vojno

V blag spomin
ob četrtni obletnici prerane smrti moje ljubice
soproke

JUSTINE CERMELJ
katera je umrla 11. decembra 1944 leta

Draga, odšla si od mene, tja, kjer ni nadlog ne trpljenja, ali spomin na Tebe ostane v mojem srcu za vedno. Počivaj v miru v zemlji hladni.

Zalujoči soprog
JOHN CERMELJ
Cleveland, Ohio, 10. decembra 1948

z inozemstvom omejen in sta se filatelistično občejevanje ter zamenjava omejevalo le na okviru meje Sovjetske zveze. Kajti, kakor rečeno, filatelistična znamka predstavlja neke vrste novčanico, katere izvoz ni v interesu države. Zaradi tega ga država preprečuje prav tako kakor vsako drugo valuto.

Znamka "Nova Gvineja" je dosegla ceno 40.000 dolarjev

Kako je prišlo do tega, da je vrednost neke znamke, ki jo je država izdala za namene poštne prometa, narasla na vrtočlo višino? Kako si je razlagati dejstvo, da je lastnik in filatelista Hind Artur dobival za poštno znamko "Nova Gvineja" izdano od angleške poštne uprave v nominalni vrednosti 1 centa na newyorški izloži leta 1926 nič manj kot \$40,000?

Ali da se tako imenovana serija "Mauritius", katere vrednost frankiranja je od 1—2 penija, ceni na preko 100,000 predvojnih dolarjev. Res, ti dve vrsti znamk sta dosegli največjo ceno med vsemi ostalimi. Toda je še mnogo drugih znamk, katerih vrednost je poskočila na 10-kratno in 10000-kratno filatelistično vrednost in ki so za takšno ceno bile tudi dejansko prodane.

Za porast nominalne vrednosti poštne znamke je več razlogov. Prvi in poglavitni vzrok leži v redkosti dotične znamke. Tako je n. pr. od celokupne izdaje "Nove Gvineje", ki je že itak bilo omejeno, ostal le en

V blag spomin

ob prvi obletnici smrti preljubljene in nikdar pozabljene mame in stare mame

MARY Fraithoffer
ki je svoje mile oči zatislila za vedno dne 10. dec. 1947

Hladna Te zemlja že leto dni krije, mirno in sladko v grobu zdaj spiš, konec je zdaj Tvojih muk in trpljenja.

Počivaj v miru—snivaj sladko, nam predraga, enkrat skupaj se bomo združili, takrat veselo bo snidenje za vekomaj!

Zalujoči ostali:
FRANK, sin
ROBERT, vnuk
LEE, sinaha

Cleveland, Ohio, 10. decembra 1948

sam primer. Lahko si je predstavi željo, oziroma strast milijonov filatelistov, da bi imeli tako redko znamko v svoji zbirki. In da bi zadostili svoji želji, so mnogoteri pripravljeni plačati katero koli ceno. Upoštevati je treba pri tem, da se štejejo med filateliste mnogi bivši kralji, vojvode, ministri in drugi denarni mogotci. Želja vsakega filatelista pa je imeti čim popolnejšo zbirko. Kolikor je znano pa nihče nima v svoji zbirki vseh znamk, ki so kdaj bile natisnjene. Na ta način je lahko razumeti porast vrednosti.

Za zbirko ni važno, ali je znamka žigosana ali ne. Znamke morajo biti nepokvarjene in če so neizgorene, morajo biti čiste, njih lepilo na zadnji strani neobrabljeno, nazobčanost popolnoma neraztrgana. Posebno privlačnost in s tem tudi večjo ceno pa dosežejo tiste znamke, ki imajo kakšno specifično napako v besedilu ali v sliki, kjer je slučajno pri tisku izpadla kakšna pika na "i" ali kak zavojček oziroma črtica na neki črki daljša ali krajša. Ve-

I Š Č E S E
Franceta in Jožeta Piškur, doma iz vasi Škovec, pošta Velika Loka. Za njih bi rad zvedel brat Janez v stari domovini. Če sama to čitata ali pa če kdo ve kje se nahajata, se prosi, da sporočite na zgornji naslov ali pa na
LEO LADIHA
1336 E. 55 St.

FORNEZI
Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat. Tinning & Roofing
CHESTER HEATING CO.
1193 Addison Rd., EN 0487
Govorino slovensko

KRAŠKA KAMNOSEŠKA OBRT
15425 WATERLOO ROAD
Ivanhoe 2237
Edina slovenska izdelovalnica nagrobnih spomenikov

Ali kašljate?
Pri nas imamo izborna zdravila, da vam ustavi kašelj in prehlad.
MANDEL DRUG
15702 WATERLOO RD.

Za cementna dela
KOT PLOČNIKE IN DRIVEWAYS pokličite
JOHN ZUPANCIC
18220 MARCELLA RD.—KE 4993

PAPIRAMO IN BARVAMO
Prvo vrsto delo, zmerne cene. Pokličite, da vam damo prost proračun.—Se priporočamo.
Geo. Panchur in Sinovi
16603 Waterloo Rd. — KE 2146
Trgovina s stenskim papirjem in barvo.
Wallpaper Steamer for Rent

ANTON HIBLER
6530 St. Clair Ave.
EX 8316

priporoča v naklonjenost svojo zlatarno vsem Slovencem in Hrvatom
Kot izkušen urar v stari domovini, prvo vrsto popravi ure vseh izdelkov ter zlatinilo.

doč za te hudomušne želje filatelistov natisnejo poštne uprave včasih tudi nalašč in "pomotoma" take "redke" znamke. V filatelistične namene izdajajo posebne tako imenovane jubilejne znamke v omejenem številu. V Avstriji je serija "Dol-fuss" dosegla ceno 40,000 lir, ki pa je v zadnjem času padla na 18,000 lir. V Jugoslaviji je posebnost cenjena serija jubilejnih letalskih in veslarskih znamk.

Večina filatelistov je ostala dosledna svoji notranji strasti in se ni vdala merkantilistični izkušnji, ki jih nujno spremlja skozi vse njihovo delovanje. Zanimiv je večkrat takšen prizor notranje borbe v filatelistu

Pošteno slovensko dekle
ZELI DOBITI V NAJEM
dve ali tri neopremljene sobe v naselbini E. 140 St. od Lake Shore Blvd. v Collinwoodu.
Sporočite na EXpress 0862

ANDY'S SHOE REPAIR
755 E. 152 St.
Popravimo čevlje. Vedno prvo vrsto delo. Pri nas lahko kupite trpežne nove čevlje za na delo, kakor tudi mornariške čevlje.

DOBRE RIŽEVE, KRVAVE in MESENE KLOBASE
dobite pri
MRS. J. REMIC
921 E. 185 St., vhod zadaj
IV 0462

HARMONIKE
vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravljam po zmernih cenah
VSE DELO JE JAMČENO
Se priporočam
ANTON BOHTE
R. D. 2, Clymer, Pa.

Prijatelj's Lekarna
PRESCRIPTION SPECIALISTS
Zastojni pripeljevali na dom
St. Clair Ave., vogal E. 68 St.
ENdicott 4212

V priporočilo
Za vlijudno in točno postrežbo ter zmerne cene
OBIŠČITE
DAVID'S
na 934 E. 152 St.
GLEenville 8287

kjer si boste lahko izbrali iz njih obširne zaloge zlatinske, stenske in zapestne ure, srebrnino, radio aparate in električne predmete.
VABIMO VAS, DA SI OGLEDATE NAŠO TRGOVINO IN SE SEZNANITE Z NAMI

med denarno potrebo in željo za pridobitev nove znamke. Šele če upoštevamo te psihološke, imovinske, številčne in že navedene elemente redkosti ter druge posebnosti znamk, lahko doumemo prave činitelje ustvarjanja izredno visokih cen v nekaterih primerih. Kajti ni čisto lahko dobiti znamko za izpopolnitev serije. Če manjka le ena znamka v seriji, je cela serija brez vrednosti. To pomeni, da ni sposobna ne za prodajo ne za zamenjavo drugih znamk.

Kakor se vidi, ni lahko delo ustvariti si lepo in popolno zbirko. Zato so potrebna predvsem posebne osebne lastnosti in pa

denarna sredstva. Marsikateri mlad zbiralec pa je od skromnih začetkov prišel do lepe in vredne zbirke. Mnogo je odvisno od njegove spretnosti neudržitosti in čisto tudi naključja. Filatelistu je podana možnost nabave redke znamke preko zamenjave ali nakupa. Vsekakor je drugi način lažji za tiste, ki razpolagajo z denarnimi sredstvi.

Znamke kot ček
Z vmešanjem spretnih merkantilistov v filatelistične vrste je filatelija postala tudi dobička-nosna trgovina. Popolnejše (Dalje na 4. strani)

NAZNANILO!

Vsem cenjenim gospodinjam naznanjam, da sem prevzel od Ivana Spehka

MESNICO

Postregel bom svoje odjemalce s prvovrstnim svežim in prekajenim mesom. Fine domače klobase, riževe in krvave klobase vsaki torej.

Se priporočam za naklonjenost.

Frank Bradač
ARCADE MARKET

16224 ARCADE AVE. KEnmore 5193

The gift of a thoughtful husband
HOOVER
The Hoover Triple-Action Cleaner, Model 28, with exclusive Hoover cleaning principle. it beats ... as it sweeps ... as it cleans.
16.20
Down Payment
Balance on Easy Monthly Payments
Cleaning Tools
In handy kit
\$19.95

The new Hoover Cylinder Cleaner, Model 50, cleans by powerful suction. New idea in dirt disposal—the Dirt Ejector. Complete with cleaning tools—
16.89
Down Payment
Balance on Easy Monthly Payments
Select her Hoover today or phone for a home showing
Give her a Hoover and you give her the best

Northeast Appliance & Furniture Co.
OPEN EVENINGS
22530 LAKE SHORE BLVD. — RE 2303

TONE SELISKAR:

TRŽAŠKA CESTA

ROMAN

(Nadaljevanje)
"Oh, potem te bom poljubila, kakor še nobenega nisem!" je pridrušeno vzkliknila in prižela ustnice na njegove.
"Ti nedolžnost moja zlata!" je šepetala in ga poljubljala, poljubljala, oh kako poljubljala! Solze so ji tekale po licu, pa se je vendar smejala in vse v njej je gorelo, kakor da se je topla vse, kar je preživela, kakor ruda v plavžu, en sam silen ogenj jo je dvigal; na vse je pozabila, prav na vse. Nič več ni bila v tej sobi, nič sedanjega se je ni več dotikalo, vse je bilo izžgano, očiščeno, sedaj, ta hip, je žarelo iz nje njeno prvotno mladostno življenje, nedotaknjeno. Njegova nedolžnost jo je

presunila prav kakor človeka, ki je vse svoje življenje prebival v majhni, zatočeni, umazani kamnici, pa se je nenadoma znašel na beli postelji v sončni sobici.
V njegovem preprostem mladeniškem telesu je čutila vso prelest barjanskih steza, jelševih gozdičev, vonj sene in cvetočih trav, sonce in mesečino, lastovnice in jastrebe, znamenja ob potih in s slamo krite hišice ... Oh, koliko vsega tega! Polakomnila se je njegove nedolžnosti. Trgala je s sebe vse, kar jo je spominjalo sedanjosti, za nič na svetu bi ga sedaj ne izpustila iz objema, ne, ne za nič na svetu!
Mrak je bil že zasenčil okno. Ničesar več ni bilo razločno vi-

deti v sobi. Na vrtu so čerikale ptice, včasih je katera sedla na okno, začvrčala in se spet spustila v prostranstvo prostora. Da, bilo ji je, kakor da se igrajo otroci daleč, daleč kje za domačo hišo. Dekleta spletajo venčke, pojejo in se igrajo ženina in nevesto.

"O, Tine, Tine, ti moj sladki ženini!" je šepetala venomer in halja ji je zdrknila na tla.

Tine pa je pil slast z njenih ustnic. Vse je izginilo okoli njega. Bil je pijan prebujene krvi, zanj ni bila več Tereza, ne ničesar znanega, zanj ga je vrtnec lastne sle in dal se je voditi v svet čudežnih razodetij, da sam ni vedel, kako tone v tolmu silnih strasti.

Položila mu je obraz na svoje polne grudi, objela ga je s svojimi toplimi rokami in vsa presrečna, razdati se nekemu iz vsega srca in do poslednje kapljice krvi, mu je šepetala:
"Vzemi, vzemi, srček moj zla-

ti! Vse je tvoje, vse je tvoje in lepo me zapri v srce!"

Razprostrla je roke, padla pred njim na kolena in se mu blaženo smejala.

"Mar nisem zala? Pravi čas si prišel, ljubček! Saj vem, da boš šel, jaz pa bom ostala. In na vrata bodo trkali ... Ah, danes pa je praznik! Ubila bi vsakega, ki bi naju motil!"

In v smehu in solzah si ga je vzela.

XV.
Potem pa je mimo vsega tega, skoz delo, gledanje in razumevanje nenadoma prišel čas pomnožniške preizkušnje. Tobačna tovarna je bila dograjena, vsa poslopja so bila dozidana, iz velikega, visokega dimnika se je pričelo kaditi, po vsem mestu so iskali delavce. Teh se ni manjkalo. Delo je bilo državno, vezano na pokojnino, stalno, plača primerna; posebno ženske so radi sprejemali, da so v osrednjem poslopiju izdelovale cigare. Mnogo žensk s tržaške ceste, z Gline

in z Viča pa tudi iz Šiške, z Dolješke ceste in iz Most, mnogo deklet iz bližnjih vasi, z Ježice, Rudnika, Kozarij, Bokave in še drugih je zdaj vsako jutro hitelo iz obeh smeri po tej cesti proti glavnemu vhodu, novo življenje se je zdaj naselilo ob tej cesti, nove skrbi in težave, novo veselje in nova žalost.

Tudi mnogo moških so zapostavili; potrebovali so strojnike, mizarje in mnogo težakov. Za enkrat je bilo dovolj dela in kruha na tem koncu mesta, ki je sedaj popolnoma spremenil svojo zunanjo podobo. Stare kmečke hiše trdnih gospodarjev so še trdovratno vztrajale ob koncu svojih njiv in travnikov, nekateri gospodarji so začeli rediti težke konje; z njimi so vozili težke tovore iz tovarne na postajo, v tovarno pa bale tobaka iz vseh delov sveta: tobak za cigarete iz Turčije in Bolgarije, tobak za cigare iz raznih otokov južnega morja. Kadar so se zve-

čer delavci usuli iz tovarne, je vsa cesta dišala po tobaku.

Tudi Ivanka je prišla v tovarno. Zenin s hramoniko jo je bil zapustil, kdo ve, kje zdaj gode in poje ter objema dekleta? Za to glavni vohodu, novo življenje se je zdaj naselilo ob tej cesti, nove skrbi in težave, novo veselje in nova žalost.

Pri dolgih mizah so sedele delavke v veliki tovarni, na sprednji steni je visela velika podoba Matere božje in oster pekoč duh tobaka je rezal po grlu, silil v pljuča in posebno pozimi, ko so bila vsa okna zaprta, je bilo kakor da ti čepi skala na prsih in ti ne da dihati. Na vsaki mizi so bili veliki kupi posušenih tobakovih listov in spretno ženske roke so se hitro naučile zvijati cigare.

Delo ni bilo težko, le sedenje v

tem ostrem duhu je bilo mučno in naporno. In koliko vrst cigar so tu izdelovali: viržinke, brazilke, portorike, kube—in za vsako vrsto cigar so imeli pred sabo posebno mešanico tobaka iz nasadov vsega sveta. Tudi duh raznih drugih jedkih snovi, s katerimi so prej lužili tobak, je drazil sluznice v dihalih, da je precej žensk moralo opustiti to delo, ker jih je le preveč silil kašelj.

Ivanka ni zdržala. Čez pol leta so jo odpustili iz tovarne, ker je bruhnila kri in so jo morali že nekajkrat med delom nesti na zrak. Obležala je na smrt bolna. Oh, kolikokrat je mislila v teh hudih časih in težavah na Tineta in na vso moč si ga je želela videti in govoriti z njim. Ne, prav nobenega drugega namena ni imela, zares ne, stoji se ji je po mehki besedi in po lepih sanjah, ki nimajo zlih posledic.

(Dalje prihodnjé)

VESTI IZ KOROŠKE

ORDINARIAT JE DOKAZAL SVOJO "NEPRISTRANOST"

Nešteto imamo že primerov, kako pojmuje celovski škofijski ordinarijat ljubezen do bližnjega. Ponovno smo ugotovili, da se je celovski škof vedno postavil le na stran nemško govorečega prebivalstva, da pa je povzlel vedno sovražno stališče do koroških Slovencev in njihovih narodnih svetinj.

Dne 7. novembra t. l. bodo po odredbi knezoškofijskega ordinariata v Celovcu zbirali po vseh cerkvah Koroške prispevke za ureditev grobov padlih Hitlerjevih vojakov. Koroški Slovenci nimajo ničesar proti načelom, ki veljajo v vsem svetu, da je treba urediti grobove padlih vojakov, ki so padli v

vojni ne glede na to, če ležijo v teh grobovih prijatelji ali sovražniki. Kljub temu pa ne moremo razumeti te zbiralne akcije, ko vendar vemo, da je knezoškofijski ordinarijat v Celovcu prepovedal blagoslovitev spomenikov na grobovih partizanskih junakov, ki jih je v globoki hvalečnosti postavilo slovensko ljudstvo na Koroškem, in ko je splošno znano, da je ordinarijat zahteval celo odstranitev spomenika na množičnem grobu 85 partizanskih junakov na pokopališču v št. Rupertu pri Velikovu. Vsekakor je to povsem svojstveno, dvostransko pojmovanje krščanske pietete in ljubezni do bližnjega.

SVOJEVRSTNO POJMOVANJE ENAKOPRAVNOSTI IN DEMOKRACIJE

Pred dnevi so mladinci iz okraja Celovec prosili tov. Ogrisa iz Bilčova, da bi jih s svojim tovornim avtom peljal v Celovec na pokrajinski plenem. Tov. Ogris je bil pripravljen in se je z avtom peljal v Celovec na pristojno mesto, kjer ocenjujejo motorna vozila. Tam so mu ocenili avto in mu dovolili, da lahko prevaža tudi ljudi. Nato se je obrnil na okrajno glavarstvo, da bi tam dobil uradno dovoljenje za prevažanje oseb. Gospodje na okrajnem glavarstvu pa niso bili pripravljeni, da bi tov. Ogrisa izstavili potrebno dovoljenje, namreč so ga odpravili s pojasnilom, da je prevažanje oseb z motornimi avtomobili sploh prepovedano in da se tozadevna dovoljenje sploh ne izdajajo več. Pri tem so se sklicevali na odlok št. 14.072 — SD — 48H, ki ga je Varnostna direkcija izdala baže 15. 9. 1948.

Tudi na Varnostni direkciji so se sklicevali na dotični odlok in odklonili podelitev dovoljenja ter na ta način preprečili, da bi tov. Ogris vozil mladince na plenem v Celovec.

Zdaj se nam vsiljuje vprašanje, za katero vrsto ljudi velja ta odlok Varnostne direkcije. Znano je, da so 10. oktobra iz vseh krajev Koroške tudi s tovrstnimi avtomobili dovažali ljudi v Celovec. Torej je bil odlok že mesec dni v veljavi, ko so ga prekršili na povelje deželne vlade, samo da bi spravili čim več ljudi na velenemško proslavo.

Sprašujemo se, ali je to enakopravnost koroških Slovencev, o kateri tako velikušno govorijo ob vsaki priložnosti. Mnenja smo, da odloki ne veljajo samo za določeno vrsto ljudi, kakor v tem primeru za koroške Slovence, temveč za vse prebivalstvo, slovenski in seveda tudi avstrijsko. S tem pa, da koroške oblasti tako pojmujejo enakopravnost, samo še bolj potrjujejo in dokazujejo svojo nenaklonjenost do slovenskega ljudstva na Koroškem. Ne smemo pa misliti, da si bodo s takšnim pojmovanjem demokracije pridobili prijateljev med slovenskim ljudstvom kajti koroški

zapovedal našemu mežnarju, da mora na ta dan velenemško proslavo zvoniti z našim edinim še ostalim zvonom, ki smo ga kupili mi z lastnimi sredstvi ne pa za denar nacista Andrischa. Ker je moral ugotoviti, da naš mežnar ne bo ugodil njegovi zahtevi, je poslal nekaj fantalinov, ki so vsi verni učenci svojega učitelja, da so ob določeni uri "zasedli" stopnice v zvonik in se z nasiljem polastili zvonjenja.

Ce nadučitelj Andritsch se do danes ne ve, kdo je upravičen, da odloča o zvonjenju v cerkvi, mu hočemo danes mi povedati, da so to edino župnik in cerkveni odborniki, ki bi gotovo ne dopustili, da bi se cerkvene ustanove izrabljale v politične namene.

Nadučiteljju Andritschu svetujemo, da se kot učitelj rajši zanaša za svoj poklic, ker bi bilo vsekakor bolj umestno, če bi pravilno vzgajal svoje učence, ne pa se brigal za stvari, ki se ga ne tičejo, kajti lahko se dogodi, da bo Andritsch tretji učitelj, ki bo moral osramočeni zapustiti šmarjeto. Ponovno smo ugotovili, da nadučitelj rad vabi mlade fantaline v svojo družbo in bilo bi dobro, da jih posvari pred takšnimi neumnostmi, kot so se dogodile leta 1946, ko so v župnišču razbili nič manj kot 16 šip, ali ob priložnosti zadnje polnočnice, ko so, medtem ko je bilo ljudstvo v cerkvi, pred cerkvijo uganjali svoje neumnosti.

Pričakujemo, da bo nadučitelj Andritsch končno enkrat vzel na znanje, da se nahaja v slovenski občini in da je tukaj samo kot učitelj.

Zaradi petroleja Italija ne dobi Libije?

Po francoskih virih je italijanski poslanik v Washingtonu Tarchiani sredi julija obiskal ameriškega podtajnika za zunanje zadeve Lovetta, da bi pridobil ameriško vladno za italijansko stališče glede bivših italijanskih kolonij. Tarchiani je izjavil, da bi ameriško upiranje proti vrnitvi Libije Italiji poslabšalo notranji politični položaj De Gasperijeve vlade in pojačalo opozicijo, medtem ko bi vrnitev kolonij ohranila Italijo pri sodelovanju za gospodarsko obnovo Evrope in olajšala njen pristop k bruselskemu sporazumu zapadnih držav. Lovett je odgovoril, da ne sme Italija mešati kolonialnega vprašanja z bruselskim sporazumom, saj je v njeno korist pristop k zapadnemu bloku; sicer ne bi mogla računati na ameriška jamstva. Glede usode italijanskih kolonij je Lovett dodal, da bo ameriška vlada preučila to vprašanje. Toda pri tem bo upoštevala koristi ameriške varnosti, kajti prehod Libije v druge roke bi odrezal anglo-ameriške dežele od petrolejskih vrelcev na Bližnjem vzhodu in otežil obrambo zapadne Evrope in Zedinjene države.

"La Tribune de Nations" dodaja, da so dobro obveščeni krogi v Washingtonu mnenja, da Lovettovo stališče ovaja dokončno odločitev Anglosaksoncev, da izvedejo svoj stari načrt, ki izroča Cirenaike varstvu Velike Britanije in priznava Američanom prednostne pravi-

ce v Tripolitanijski glede strateških oporišč in petrolejskih vrelcev, ki bi jih morebiti odkrili v deželi. Vrtanje za nafto je v Libiji že v teku.

Chisholm, Minn. — Dne 12. novembra je umrla Rozi Verant, stara 76 let, doma iz Velikega Ločnika pri Skocjanu, Dolenjsko, v Ameriki od leta 1895. Iz starega kraja je prišla v Biwabik, Minn., od tam pa sta se leta 1902 z možem preselila v Chisholm in ves čas tukaj živela. Poleg moža Franka zapušča tudi sina na farmi.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Now! 3rd STAR STUDDED MUSICAL!

500 Presents
MON - 8:30 PM thru SAT. and SAT. MAT.
KENNY SUSANNA
BAKER & FOSTER
and WILMA SPENCE
in
THE GREAT WALTZ
PATRICIA BOWMAN
Tickets Now!
BURROWS
TICKET OFFICE
419 Euclid Ave. Cleveland, Ohio
Eves. 3.60 • 2.40 • 1.80
Sat. Mats. 2.40 • 1.80 • 1.20
(TAX INCLUDED)
GENERAL ADMISSION
Eves. 51.30 Sat. Mat. 50c
at BOX OFFICE

LASTNIKI DOMOV povečajte vaše dolarje!
Nabavite **MONGRIEF** Avtomatično grelje
Plin • Olje • Premog
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

SVETEK FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVE.
Pokličite:
ENdicott 0718

JOHN OBLAK
TRANSFER
OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730

SAMO ENA ZNAMKA VREDNA CELO PREMOŽENJE

(Nadaljevanje s 3. strani)

zbirke vrednih znamk so zadobile obenem vso karakteristiko denarnih hranilnih vlog. Ker je danes filatelija razširjena po celem svetu, je filatelistična znamka zadobila tudi pomen in vrednost denarnega čeka, ki ga filatelista z lahkoto vnovči po vseh delih sveta. Njegov katalog je obenem njegova denarna listnica. Le redkokdaj se zgodi, da filatelista svojo zbirko proda. Po njegovi smrti zbirka gre v zapuščino. Seje njegovi dediči, (ki redkokdaj podedujejo filatelistično strast) navadno raz-

tepejo zbirko, ki je bila življenjsko delo pokojnika.

Mednarodna filatelistična razstava v Bazlu

Pod pokroviteljstvom združenja Federation International de Philatelie so nedavno priredili v Bazlu mednarodno filatelistično razstavo, na kateri je razstavilo svoje izredne primerke 400 filatelistov iz 40 držav. Uradno so zastopane na razstavi tudi poštne uprave 27 držav. Med Angleži se je udeležil razstave tudi angleški kralj. Razstavljeno je znana angleška znamka "One Penny" iz l. 1940. Sovjetska zbirka je okrašena z izreki Lenina in Stalina. Vodstvo razstave je izdalo katalog na 300 straneh v več jezikih.

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST.

HEnderson 2088

Ambulancijska posluga podnevi in ponoči

USTANOVLJENO 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

SLOVENSKI RADIO PROGRAM

VSako NEDELJO POPOLDNE

OD 3.30 DO 4. URE NA RADIO POSTAJAH

WSRS - 1490 in FM - 95.3

Društva, ki bi rada dala naznanila na temu programu brezplačno, naj se prijavijo pri JERRY BOHINC

Poslušajte Lum' n Abner vsako nedeljo zv. ob 10. uri

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE

22530 LAKE SHORE BLVD.

REDwood 2303

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

GOOD TIME CAFE

9413 ST. CLAIR AVE.

VICTOR in ANKA HOCEVAR

Za kozarec dobre pive, žganja ali vina in okusen prigrizek, obiščite našo gostilno. Serviramo kockasto pečenko in steak vsaki dan. Imamo odprto tudi ob nedeljah popoldne.

HECKER TAVERN

John Sustaršič in Frank Hribar

1194 EAST 71st ST.

ENdicott 9779

pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.

Odprto do 2:30 zjutraj

Three Corner Cafe

1194 EAST 71st ST.

Frank Baraga in John Levstik, lastnika

Izvrstno pivo — vino — žganje in okusen prigrizek.

Pri nas dobite vedno dobro

Se priporočamo

MUSTAR'S CAFE

GOSTILNA

5379 ST. CLAIR AVE.

Vsak petek, soboto in nedeljo igra dobra godba.

ZABAVA IN PLES

Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

DANICA'S CAFE

Vogel E. 169 St. in Groveswood Ave.

Danica in Joe Hrvatin

Priporočamo se za obisk.

Fine pijača in prijetna družba.

GAY INN

Frank in Emily Svigel

6933 ST. CLAIR AVE.

no pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijetno družbo obiščite nas.

CVETLIČARNE

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Jelercic Florists

15302 WATERLOO RD.

IVanhoe 0195

Imamo še nekaj pravih naglensov in več vrst vrtnic.

YALE FLOWER SHOPPE

7910 ST. CLAIR AVE. HE 3370

Naročite krasno cvetje, vence in šopke v naši cvetličarni, kjer dobite točno in prijazno postrežbo ter nizke cene.

Frank in Josephine Garroza, last.

RAZNO

CITY-WIDE DRY

CLEANING

5807 WHITE AVE.—16905 WATERLOO RD.

Oblike uklanjamo, popravimo, sestavimo in zlikamo. Čistimo tudi preproge. Pridemo iskati in nazaj pripeljamo. Pokličite

KE 1920

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 ST. CLAIR AVE.

Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino

ENdicott 9359

Odprto od 6. zj. do 2.30 zj.

"OLD OXFORD TAVERN"

1013 E. 63 ST., EN 9288

Prvovrstno sveže pivo in žganje; okusna jedila ter ribja pečenko; vsak petek zvečer igra Croatian Tamburitza. Se priporočamo.

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

MAX'S AUTO BODY SHOP

1109 E. 61st ST. — UTah 1-3040

Max Zelodec, lastnik

Nove avte, ki so poškodovani, popravimo, da zopet izgledajo kot novi.

Re-Nu Auto Body

CO.

982 EAST 152nd ST.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje.

Welding!

J. POZNIK

GLenville 3830

Elyria Auto Repair

and Welding

Joe Mrhar, lastnik

Towing, Parts, Batteries, Painting

Body Fenders

6815-31 SUPERIOR AVE.

ENdicott 9361

Moderna slovenska popravilnica

Prodajamo tudi nove Willys automobile in truke

Superior Body & Paint Co.

Popravimo ogrođje in fenderje. Prvovrstno delo.

Frank Cvelbar

6605 ST. CLAIR AVE.—EN 1633

Rich Body Shop

1078 E. 64 St.

HEnderson 9231

FRANK RICH, lastnik

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

KUPUJEMO IN PRODAJAMO RABLJENE AVTE

Oglašajte v

Enakopravnosti

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

Pridite po katalog

NAZNANILO!

Posebno za praznike!

Trgovina bo odprta vsaki dan od 8. ure zj. do 7. ure zv. in ves dan ob sredah.

GRDINA HARDWARE

DVE TRGOVINI:

6127 ST. CLAIR AVE. — UT 1-3750

22336 LAKE SHORE BLVD. — RE 0403

EUCLID, OHIO

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Zadrega Listnickega in njegove brezzvezne, vzburkane besede so jo ganile.

— Premišljevala sem o tem ... Strinjam se.

— Odšla bova na posestvo k mojemu očetu.

— Prav.

— Ali drugo lahko pozneje uredi?

— Lahko.

Spoštljivo se je z ustnicami dotaknil njene kakor porcelan lehotne-roke in, ko je dvignil vdane oči, je zagledal senco smehljaja, ki ji je ginil z usten.

Ljubezen in hudo mestno poželjenje sta vlekla Listnickega k Olgi. Začel je sleherni dan zahajati k nji. Od bojnih dni vsakdanjosti utrujeno srce je gnalo k pravljici ... In kadar je bil sam, se je tehtal kakor junak klasičnega romana, potrpežljivo je iskal v sebi nekih vzvišenih čustev, ki jih ni še nikoli in do nikogar občutil — morebiti zato, ker je hotel z njimi pregrniti, ti in olepšati goloto naravnega

čutnega gona. Toda pravljica se je z eno kreljuto dotikala resničnosti: ne le spolni gon, marveč še neka nevidna nit ga je vezala na to žensko, ki mu je po naključju stopila čez pot. Motno se je razgledoval v lastnih doživljajih in skrajno razločno čutil eno samo: da ga, pohabljenega in vrženega iz čete, kakor nekdanj oblastno suče razbrzdan in surov nagon — "jaz smem vse". Celo v dneh žalovanja, ko je Olga še nosila v sebi kakor plod bridkobo najhujše izgube, si jo je razpaljen od ljubosumnosti na umrlega Gorčakova pozelel, pozelel viharno ... Kakor obseden vrtnec se je penilo življenje. Te dni so ljudje, ki so zavohali smrad po smodniku in so jih slepili in glušili dogodki, živeli burjasto in goitno, samo za današnji dan. In kaj ni Listnickij nemara tudi zato hitel zavozlati svoje in Olginu življenje, ker se je megleno zavedal, da bo stvar, za katero se je izpostavljaval smrti, ti in olepšati goloto naravnega

S podrobnim pismom je obvestil očeta, da se ženi in da bo v kratkem prišel z ženo v Jagodno.

— ... Jaz sem svoje dognal. Lahko bi še tudi z eno roko uničeval spuntano sodrgo, to prekleto "ljudstvo", nad katerega usodo je desetletja jokalo in cedilo sline rusko razumnštvo, ampak, res zdaj se mi zdi to neznanstvo nespametno ... Krasnov se ne pobira z Denikinom; v notranjosti obeh taborov pa je medsebojno draženje, spletke, razuzdanost in gnusnoba. Včasih me srce boli. Kaj bo neki? Prišel bom domov, da vas bom obšel zdaj z eno samo roko, zaživel z vami in od strani opazoval boj. Sedaj nisem več vojak, marveč pokveka, telesna in duševna. Zbit sem, vdam se. Prav gotovo je deloma povzročilo moji ženitev tudi prizadevanje, da bi zaplul v "varen pristan", — je s skeleče porogljivim pripisom sklenil pismo.

Namenila sta oditi iz Novočerkaska čez teden dni. Nekaj dni pred odhodom se je Listnickij popolnoma preselil h Gorčakovi. Po noči, ki ju je zbližala, je Olga nekam shujšala, oprhnela. Tudi še potem je ustrezala njegovim prošnjam, toda nastali položaj jo je nadležno vical in v duši je bila užaljena. Listnickij ni vedel ali ni hotel vedeti, da z raznimi merami merita ljubezen, ki ju veže, z eno samo pa — mržnjo.

Pred odhodom je Jevgenij mislil na Aksinjo nerad, v prostih urah. Zaslanjal se je pred mislijo nanjo kakor z roko pred soncem. Toda zoper njegovo voljo so začeli čedalje trdovratneje — kakor svetlobni žarki — pronicati in ga vznemirjati spomini na odnošaje, ki so se z leti spremenili v trdno vez. Nekaj časa je že premišljal: "Ne bom pretrgal zvez z njo. Tudi ona bo za to." Toda zmagal je čut poštenja, zato se je namenil pri priložnosti pogovoriti in, če bo mogoče, ločiti se.

Ko se je četrty dan nagibal, sta pripotovala v Jagodno. Stari gospod je pričakal mlada dva lako vrsto pred posestvom. Jevgenij je že od daleč videl, kako je sedež dirkalne kočije in snel klobuk.

— Popeljali smo se dragima gostoma naproti. Nu, dajta, da si vaju ogledamo ... — je zabisiral, odročno objel nevesto in jo pobodel v lica z zelenkastosivimi okajenimi končni brki.

— Sedite k nama, papa! Kočijaž, pozeni! O ded Saška, pozdravljen! Še živ? Na moje mesto sedite, očka jaz se bom posadil tule zraven kočijaža.

Starec je sedel zraven Olge, si z ruto obrisal brke in naskrivoma, z navidezno brhkoto opazoval sina.

— Nu, kako, prijateljček?

— Zelo mi je bilo že dolgčas po vas!

— Invalid, praviš?

— Kaj pa hočem? Invalid.

Oče je z narejeno pridržanostjo pogledal Jevgenija, poskušal je s trdoto zakriti izraz sočutja in ni maral zreti na slepi, za pas zatakneni zeleni rokav suknje.

— Kaj bi, privadim se. — Jevgenij je zmignil z rameni.

— Seveda, privadiš, — je pohitel starček, — samo da je glava cela. Saj si v varstvu ... a? Ali ne? V varstvu, pravim,

mini na odnošaje, ki so se z leti spremenili v trdno vez. Nekaj časa je že premišljal: "Ne bom pretrgal zvez z njo. Tudi ona bo za to." Toda zmagal je čut poštenja, zato se je namenil pri priložnosti pogovoriti in, če bo mogoče, ločiti se.

Ko se je četrty dan nagibal, sta pripotovala v Jagodno. Stari gospod je pričakal mlada dva lako vrsto pred posestvom. Jevgenij je že od daleč videl, kako je sedež dirkalne kočije in snel klobuk.

— Popeljali smo se dragima gostoma naproti. Nu, dajta, da si vaju ogledamo ... — je zabisiral, odročno objel nevesto in jo pobodel v lica z zelenkastosivimi okajenimi končni brki.

— Sedite k nama, papa! Kočijaž, pozeni! O ded Saška, pozdravljen! Še živ? Na moje mesto sedite, očka jaz se bom posadil tule zraven kočijaža.

Starec je sedel zraven Olge, si z ruto obrisal brke in naskrivoma, z navidezno brhkoto opazoval sina.

— Nu, kako, prijateljček?

— Zelo mi je bilo že dolgčas po vas!

— Invalid, praviš?

— Kaj pa hočem? Invalid.

Oče je z narejeno pridržanostjo pogledal Jevgenija, poskušal je s trdoto zakriti izraz sočutja in ni maral zreti na slepi, za pas zatakneni zeleni rokav suknje.

— Kaj bi, privadim se. — Jevgenij je zmignil z rameni.

— Seveda, privadiš, — je pohitel starček, — samo da je glava cela. Saj si v varstvu ... a? Ali ne? V varstvu, pravim,

si prišel. In celo z ujetu zalo sužnjo?

Jevgenij je občudoval natičkan, zastarelo očeto priljudnost in z očmi spraševal Olgo: "Nu, kako se ti zdi stavec?" — in iz razgranega nasmeha, iz topline, ki ji je ogrela oči, je brez besed spoznal, da se ji je oče prikupil.

Siva napol dirkalna konja sta naglo letela s kočijo navkreber. Na griču so se pokazala poslopja, zelena razpahnjena griva ograde, hiša z belimi zidovi, javori, ki so zaslanjali okna.

— Kako je to lepo! Joj, kako lepo! — se je razživila Olga.

Od dvorišča so, visoko poskakovaje, leteli črni lovski psi. Obkrožili so koleselj. Od zadaj je ded Saška osvrknil enega, ki se je pognal v kočijo, z bičem in skrbno zavpil:

— Pod kolo prideš, mrci-i-ina! Stran!

Jevgenij je sedel s hrptom proti konjema; na redko staphala, veter je nosil drobne kapljice in mu z njimi rosil vrat.

Nasmihal se je in gledal očeta, Olga, cesto, polno kolesnic, hribček, ki se je počasi dvigal in zakrival daljni greben in obzorje.

— Kakšna samota! In kako tiho ...

Olga je smehljaje se sledila z očmi vrane, ki so neslišno leteli nad potjo, in grmči metlike in konjskega rmana, ki so bežali mimo.

— Čakat so nas prišli. — Gospod je priprl oči.

— Kdo?

— Posli.

Jevgenij se je ozrl in, ko je v eni izmed žensk zaslučil Aksinjo, ker se ni razločeval obravzo pričakujocih, je temno zaridel. Pričakoval je, da bo Aksinji obraz buril nemir, toda ko je koleselj prešerno zadržal in se ustavil pred vrati, je z drhtečim srcem pogledal na desno in zapazil Aksinjo, a ga je presenetil njen umerjeno veseli, nasmihajoči se obraz. Kakor da se mu je zvalila butara z ramen, se je umiril in ji pokimal v pozdrav.

— Kakšna pregrešna lepota! Kdo je to ... Izvivalno je zala, ali ne res? — Olga je z zamaknjenimi očmi pokazala na Aksinjo.

RAZNO

DEKLE ali ŽENSKO

staro med 20 in 40 let se išče za hišna dela vsak petek ali soboto. Prijazen dom. Pokličite

MU 1861

V NAJEM SE ODDA

3 LEPO OPREMLJENE SOBE ZA ZAPOSLENO DVOJICO.

Pokličite med 9. zj. in 4. pop.

MU 5916

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

si nabavite

FINE ČOKOLADNE

BONBONE

pri

MILLER'S CANDIES

10416 St. Clair Ave., LI 9629

DEKLE

dobi delo v prodajalni čistilnice. Stalno delo — tedenska plača

3467 FAIRMOUNT BLVD.

FA 1868

PRALNE STROJE

vseh izdelkov popravimo točno in zanesljivo. Na lahka odplačila.

STANDARD APPLIANCE CO.

3006 Lorain Ave.

na vzhodni strani tel.: MI 3595

na zapadni strani tel.: OL 1515

PREPROGE - KARPETE

POHIŠTVO

SČISTIMO

TOČNA POSTREŽBA

Naročila sprejeta danes bodo zgotovljena pred božičem.

9x12 NAVADNE PREPROGE

SČISTENE — \$3.00

Acme Carpet Cleaning Co.

2224 E. 79th St. — EN 2738

Toda Jevgeniju se je vrnila možatost; mirno in hladno je pritrtil:

— Res, čedna ženska. To je naša hišna.

(Dalje prihodnjic)

AVTI NAPRODAJ

PLYMOUTH 1947

Special De Luxe
Sedan s 4 vrati; radio, grelec, pokrivala za sedeže in pobarvano pod ogrojem. Prevožen samo 8,800 milj. Pokličite podnevi

Prospect 1915—zvečer SK 1136

Buick 1948 Convertible

Super A-1; prevožen 12,000 milj. Sprejme se najboljšo ponudbo nad \$2,600. Pokličite podnevi

RA 3737 — zvečer SH 6455

1947 STUDEBAKER

Land Cruiser s 4 vrati; popolnoma opremljen; tajerji s belimi stenami. Cena \$2,095. Pokličite

BO 4114

1947 PONTIAC

4-door "3." maroon barve, popolnoma opremljen z vsemi ekstrapripomočki, se prodaja. Prevožen samo 16,000 milj. Je v prvovrstnem stanju in se prodaja radi boleznij. Cena samo \$1,925. Naslov se poizve v uradu tega lista.

1940 PONTIAC COUPE

za 5 oseb; ima radio, grelec in pokrivala za sedeže. V zelo dobrem stanju.

Za dober nakup pridite na

4393 EAST 55th ST., zgoraj

Studebaker Coupe 1937

V DOBREM STANJU; IZVRSTNI TAJERJI

Se prodaja po zmerni ceni. Pokličite po 6. zvečer.

KE 2564

NAPRODAJ

GROCERIJ in MESNICO

se prodaja. \$700 tedenskega prometa. Nobeno primerno ponudbo se ne odkloni. Se mora prodati radi vpoklica k vojakom.

1108 E. 123 St., PO 9108

PRODA SE

mesnico in grocerijsko trgovino v slovenski naselbini. \$1200 tedenskega prometa. Se mora prodati ker se lastnik izseli iz mesta.

Poizve se pri

JOSEPH GLOBOKAR

986 E. 74 St., HE 6507

HIŠA NAPRODAJ

Od E. 185 St., za eno družino, 6 sob, 2 garaži, velika lota. Kot nova. Po zelo zmerni ceni. Za podrobnosti se zglasite pri

JOSEPH GLOBOKAR

986 E. 74 St., HE 6507

LASTNIK

PRODAJA LEPO HIŠO

za eno družino; velika družabna soba in obednica; omare za knjige in posodo; ena velika in 2 manjši spalnice; zimska okna, mreže in platnene strehe; blizu šol in trgovin; \$11,700.

3487 W. 127 St., CL 2468

BOŽIČNO DARILLO ZA DRUŽINO

Hiša na 15609 Grockley Ave., odprta na ogled v soboto in nedeljo od 2. do 5. pop.

Shaker-Lee Rd okolica—Za eno družino, 6 sob, "tile" kopalnica, gorkota na plin; garaža, blizu šol, trgovin in Moreland, pušnice

PLESCHER REALTY & ASSOC.

GA 9092

COLONIAL HIŠA

stara 7 let; s kamenitem delom spredaj, se prodaja. 2 spalnice, gorkota na plin, garaža, Od E. 200 St. Lahko takoj prevzamete. Dajte vašo ponudbo.

DeVANNA REALTY

525 E. 185 St., KE 2227—KE 6523

HIŠA STARA 8 LET

Colonial lesena hiša s kamenitem prednjim delom. 5 velikih sob, "tile" kopalnica, zaprt porč, rekreacijska soba, gorkota na plin, kombinacijska okna in preproge. \$16,500. Pokličite lastnika

EV 3413

LORAIN AVE.

Trgovina s 6 sobami in kopalnico; za eno družino 5 sob in kopalnica, beneški zastori in nova streha. Nanovo barvano, blizu trgovin in transportacije. Dajte ponudbo.

WO 8949

VSELITE SE DO BOŽICA

Hiša na 13625 West Ave., južno od Loraina odprta na ogled vsaki dan od 4. do 8. Lep nov bungalov s 5 sobami; se lahko takoj vselite; fornec na plin. Lahko financirate na G.I. ali F.H.A. posojilo.

Cena \$12,900

Madison - Clarence Ave.—Za 2 družini, po 5 in 5 sob, 2 garaži. Eno stanovanje prazno.

Cena \$16,200

STAUNCH REALTY CO.

LA 7845 — Realtor — OR 7361

HIŠE NAPRODAJ

BAR B-Q NAPRODAJ

v dobrem kraju; sedeži za 50 oseb. Dober promet. Ocenjeno za hitro prodajo.

Za dogovor pokličite

MU 9528

RIDGEVILLE

Prazna hiša 8 sob, 42 akrov, na Stoney Ridge, med Detroit in Center Ridge Rd.; \$11,500. Takoj le majhna vsota. Se prodaja ali odda v najem na "lease" zanesljivi osebi.

Lastnik na

1354 SLOANE AVE., AC 1989

CENA ZNIŽANA

Lepo dekorirana hiša, 3 spalnice, nov fornec in grelec za vodo; blizu Detroit pušnice in trgovin. Davki \$92—garaža za en avto.

H. B. ORWICK

Realtor

14503 Bayes Ave. BO 3581

Lastnik prodaja — \$10,500

East Cleveland, za eno družino 6 sob; blizu šol; v dobrem stanju; fornec na plin, avtomatični vodni grelec; garaže, zimska okna, mreže.

MU 1881

CENA POD BANČNO OCENO

13921 Tyler Ave., John Marshall High, W. 140 St. Ultra-moderen lesen bungalov 29x29; popolnoma insuliran; kuhinja v obliki "L" in dinette, velike spalnice, tile kopalnica, ognjišče, predelana klet, plinski fornec z umetnim prezračevanjem, vrata garaže se z vrha odprejo, cementiran dovoz. Pokličite po 4. pop. L. J. ERDELYI, OR 8391

LASTNIK

prodaja atraktivni English bungalow, star 7 let. Nahaja se v okolici Edgely Rd. Ognjišče za drva, beneški zastori, gorkota na plin.

Pokličite BO 8939

NAPRODAJ JE

NOVA MODERNA HIŠA

na 255 E. 210 St., blizu Lake Shore Blvd. 6 sob, tri spalnice, gorkota na plin, cementiran dovoz; dekoriralo se bo po vašemu okusu. Odprto je za ogled vsaki dan od 2. do 5.30.

Collinwood Construction Co.

Za podrobnosti pokličite IV 5702

TAKOJŠNJI PREVZEM

Od E. 185 St. in Montereau Ave. Hiša za eno družino, 5 sob; fornec na plin, garaža za 2 avta; v bližini transportacije, trgovin in šol.

Cena \$10,500.

Od E. 200 St. in Naumann Ave.

Zidana Colonial hiša; predvohod, cementiran dovoz, fornec na plin.

Cena \$12,800.

Imamo še mnogo drugih dobrih nakupov v Euclidu in okolici.

SVRGA BUILDING CO.

Euclid Shore Realty Co.

896 E. 185 St.

IV 6076 — IV 6077

NOVA HIŠA NAPRODAJ

5 SOB SPODAJ IN ZGORAJ

PROSTOR ZA DVE SOBI

Na 10901 PRINCE AVE.

odprta v nedeljo od 1. do 5.

Bliži osnovne in višje šole, cerkva in trgovin. Trata je pripravljena za vsajanje. Ima fornec na plin, avtomatični grelec za vodo, "tile" kopalnico, bakrene cevi in beneške zastore. Hiša je zgrajena po zanesljivem gradbeniku.

Pokličite lastnika

FRANK FLACK

BR 2095

KRASNE HIŠE

NAPRODAJ

Na vrhu Chardon griča: krasna zidana hiša s 6 sobami; zadelaen "porč", gorkota na plin, garaža za 2 avta, velika lota. Takojšnji prevzem.

V Euclidu blizu jezera. Nov zidan veneer bungalov, 4 sobe spodaj, 2 zgoraj, gorkota na plin, privilegije ob jezeru. Takojšnji prevzem.

Imamo nešteto različnih lotov in domov naprodaj.

Za pošteno in prijazno postrežbo pokličite

J. KNIFIC

820 EAST 185th ST.

IV 7540 KE 0288

Nova zidana

Review of Cankar's Performance of Its 30 Anniversary

In a performance commemorating the 40th anniversary of the death of Ivan Cankar, probably the most eloquent and best loved of all Slovenian writers, and the 30th anniversary of its founding, the Ivan Cankar Dramatic Society presented "Kralj na Betajnovi" on Sunday, December 5th at the Slovenian National Auditorium to a near-capacity audience.

"Kralj na Betajnovi" is a tragic play of social significance, and Cankar speaks very movingly through the character of Maks, of the human relationships and responsibilities of our society, which should enrich and not impoverish our existence. To choose this particular work for the anniversary performance was most appropriate, for Cankar literally gave his life to the social ideals in which he believed and which he expresses so clearly and touchingly in this play.

This is, I understand, the third performance of "Kralj na Betajnovi" by Cankar players in Cleveland. It was given for the first time in 1921 and for the second time in 1926, and its message has not lost its appeal or its strength—indeed it may have grown considerably in the past 20 odd years. It is a play which can be seen and read over and over again to be appreciated fully.

The character delineations are not easy; some are very subtle, some quite brutally frank, and I think the Cankar players did an exceedingly good job in interpretation. In the title role Rudolph Widmar was magnificent. He was charming when charm gained him the ends he worked toward, but above all he was formidable, brutal and cunning... and it takes real ability to portray a character so very different from one's own. As his protagonist, in the role Cankar created to express his own ideals, Andrew Turkman gave a rich interpretation of the heroic inner struggle of a man caught hopelessly between his dreams of justice and the good life, and his love. I shall remember for a long time the scene Rudy and Andy played together in the half-dark... I am sure it was as hypnotic and terrifying in its effect as Cankar intended.

As Francka, Olga Marn gave her usual sensitive and moving performance. We are lucky to have Olga in our midst—it is not experience alone which gives her such a sure sense of timing and grace on the stage... and surely she looks just as a heroine should look!

Josephine Milavec-Levstik as the wife of the brutal Kantor was thrilling. Her's was a very difficult assignment, with probably the most dramatic of all the lines, and she did a beautiful job.

Two of Cankar's stars who usually play comedy with such a gay touch were very differently cast in this production. Frank Plut, as the pathetic father of Maks, and Frances Ilc as the poverty-stricken Lužarica, proved that a good actor can turn from comedy to tragedy with equal ability, and can provoke tears as surely as laughter.

As the "ungracious pastor," Erazem Gorshe was quite perfect. His appearance on the stage, his studied deliberate manner, and his calm, soothing diction were in complete harmony in his characterization, and with subtlety, he provoked some really fierce antagonism from the audience. It is interesting to note that Mr. Gorshe played this same part in the 1926 production. Emma Plemel as Nina played

a most difficult role, played it in the best possible taste, by under-emphasizing the horror of her experience. She looked very young, very appealing and sympathetic on the stage, and I am sure wrung a good many hearts.

It is always charming to see children on the stage, and I thought little Lovrence Eppich and Vivian Gorshe were excellent. Even the tiniest of the Cankar players demonstrate great appeal behind the footlights!

In supporting roles, and adding good performances to the whole, were Stanley Marin, Anton Eppich, Ivanka Shiffer, Tony Podobnik, Milan Germ, Anton Smith, Jack Plemel, Joseph Plemel and John Kokal.

I have not meant to imply that this production of "Kralj na Betajnovi" was perfect. There were weak moments when the action sagged. There were mechanical errors which were regrettable, and there were distractions which perfection would have eliminated, but on the whole, I believe the director, Mr. Joseph Skuk, did a fine job in bringing Cankar's play to life. There is less merit in strict mechanical perfection than in the sustained feeling of correct interpretation, and this was achieved for I felt an enthusiastic response in the audience to the moods projected by the players.

Lastly, it was a real thrill to look through the commemorative program, dotted with wonderful quotations from various of Cankar's works, and to note that in the past 30 years this dramatic group has presented more than 160 performances of some 150 plays. This is a really monumental achievement on the part of the Cankar group, and they deserve a loud cheer for keeping the traditions of the Slovenian theater alive in our community. Anyone who has ever participated in a play knows how much time, energy and planning it takes to get ready for the footlights.

Almost everyone who participates in Cankar plays is a worker, either in an office, a factory, or a home, and it takes real devotion to add the heavy chore of play production to all the other many responsibilities of modern life. If I may, then, in the name of all Cankar fans, I should like to express the gratitude of us all for many hours of good theater... not to the actors alone, but to the people behind the scenes—the director, the stage hands, the prompter, the script-keepers, the make-up assistants—to all the dozens of people who contributed to the production of Cankar plays!

GIRL or YOUNG WOMAN
to care for children Monday thru Friday 7.30 a. m. till 4.30 p. m. \$14 per week. Call after 6 p. m. EN 1063

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Expert Repairing on all Makes of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths
Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

ENAKOPRAVNOST
5231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-12

ENGLISH SECTION

FRIDAY
DECEMBER 10, 1948

NAPREDEK LODGE ANNUAL MEETING

The Napredek Lodge No. 132, AFU of Euclid, Ohio, will hold its yearly meeting Sunday, December 12, 1948 instead of Friday, December 10, 1948. It will start at 3 p. m. at the Slovene Society Home on Recher Avenue. All members are urged to attend. Each member present at the meeting will receive 50 cents worth of refreshment tickets. Following the meeting a social will be held. Music will be furnished by John Ludvik. Refreshments will be served.

ANNUAL MEETING

All members of Lodge Cvetoči Noble No. 450 SNPJ, are requested to attend the annual meeting to be held on Sunday, December 12th. The meeting will commence at 9 a. m. in the Slovene Society Home, Recher Avenue.

LADIES' NIGHT AT ARENA TUESDAY

Therese Theis

Promoter Jack Ganson is presenting the biggest wrestling attraction at the Arena next Tuesday, Dec. 14th. Featured attraction will be John Pesek, former world's heavyweight champion, and his son. The opponents of John Pesek will be the winner of the Don Evans-Jr. Ed Meske bout. A tag team match consisting of four girls will also be featured.

Tuesday, Dec. 14th has been selected by Promoter Jack Ganson as ladies' night. A man or woman purchasing one full priced reserved ticket may have their lady companion admitted free upon paying the Federal tax on her ticket.

Plans July Wedding

Great Paulich

The engagement of Miss Greta Paulich has been announced recently by her parents, Mr. and Mrs. John Paulich Sr., of 5238 St. Clair Avenue. Her fiancé is Mr. Albert John Schwartz, son of Mr. John Schwartz of 719 East 99 Street. The couple plan to be married in St. Vitus Church in July.

Congratulations!

MOVE TO ARIZONA

Mr. and Mrs. Anton Malovasic, formerly of 19401 Pawnee Avenue, have left for Phoenix, where they will make their home. Friends may write to them at the following address: Box 723 A, Rt. 10, Phoenix, Arizona.

30th WEDDING ANNIVERSARY

Mr. and Mrs. Frank and Mary Cebolj of East 143 Street celebrated their 30th wedding anniversary on November 27th. We join with their many friends in wishing them much happiness and good health in the future years.

BIRTH

Announcing the birth of their first child, a baby boy, are Mr. and Mrs. Anthony Erjavec, Jr., of 706 East 156 Street. Mother is the former Marian Godec, daughter of Mr. and Mrs. Louis Godec of North Vine St., who are grandparents for the third time. Paternal grandparents are Mr. and Mrs. Anthony Erjavec of East 156 Street.

WANTED

Part-time work as dishwasher or kitchen helper; afternoon or split shift after 12 noon.

Box 17, c/o Enakopravnost

GENTLEMEN A GIFT FULL OF SURPRISES FOR HER

IS A

**Pandora
Box**

from GRDINA SHOPPE
MAY WE ASSIST YOU IN SELECTING ITEMS
FROM OUR COMPLETE LINE OF:

HOUSECOATS	NEGLIGEEES	NIGHT GOWNS
COSMETICS	PERFUME	PAJAMAS
SCARFS	PURSES	BED JACKETS
HOSE	QUILTED ROBES	SLIPS
	CORDUROY ROBES	

GRDINA SHOPPE
6111 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland 3, Ohio

Henderson 6800

Open Evenings

JUVENILE CHORUS PRESENTS PROGRAM AND SHORT COMEDY

The Juvenile Singing Society of the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Road is holding its fall concert this Sunday at 3:30 p. m.

A program of solos, duets and chorus singing is planned, under the direction of the well known Miss Florence Uetlic. The second half of the program will consist of a short comedy (Zemlja iz Amerike), directed by Mr. John Stebly. In the evening there will be dancing in both halls, with Johnny Vadnal and his orchestra in the upper hall. Tickets are only 75 cents, for a complete day of entertainment. E. P.

MACCABEES No. 283

Maccabees No. 283 Collinwood Hive will hold their annual meeting on Monday, December 13th at 7 p. m. sharp in the usual place. Since the secretary will not collect dues at her home this month, all members are urged to attend this meeting to pay their dues.

RAIMOR STUDIOS

Formerly Bukovnik's
762 EAST 185th ST. — IV 1166
WEDDINGS - PORTRAITS
CANDIDS

TOEDTMAN & FOLLIS

Where Friendliness and Science Go Hand in Hand

Here is a convenient store with a cheerful atmosphere where you can get the newest and best in drugs.

GET ACQUAINTED BETTER WITH OUR STORE

6411 Superior Ave.

EN 9412 HE 1035

TONY FERFOLIA

MEN'S WEAR

DRESS SUIT
RENTAL

WHITE
DINNER
JACKETS

3517 E. 93 St., VU 3-5775

IF

You are wondering where to buy your Christmas Cards and Gifts

Stop in at

**Fifolt's Kiddie
Shoppe**

6916 SUPERIOR AVE., HE 5040
Open Friday Evenings

SEDMAK

Moving and Storage

also

Light Expressing
1024 EAST 174th ST.
KE 6580

Join the Christmas Thrift Club now so that a year from now you will be receiving a check from \$50 to \$1,000.

Federal Deposit
Insurance
Corporation

6121 St. Clair
15611 Waterloo
2496 E. 93 St.
Broadway 6666

3 OFFICES

IN HOSPITAL

Mr. Andy Melé, East 167 Street is confined to St. Alexis Hospital, where friends may visit him.

In Huron Rd. Hospital, where she underwent an operation, is Mrs. Jennie Mandel, 22200 Chardon Rd. Friends may visit her. Visiting hours are from 1:30 to 3:30 p. m.

Mr. John Habe of 13610 Eaglesmere Avenue underwent an operation Tuesday in Huron Rd. Hospital. Friends may visit him.

Mr. Frank Rutar of 1264 East 169 Street is seriously ill in Glenville hospital. Visitors are not permitted.

HOME

Mr. Frank Novoselec has returned to his home at 19808 Cherokwee Avenue, after a 16-day stay in the hospital. He is recovering from injuries received on Oct. 16th when he was struck by an automobile.

SNPJ Christmas Party

Once again as the Yuletide season is upon us—the Cleveland Federation of SNPJ Lodges is sponsoring a gala Christmas Party. This event will take place Sunday, December 12th at 2:30 p. m. in the Auditorium of the Slovene National Home on St. Clair Ave.

A short one-act play will be presented by Circle No. 2 along with vocal and instrumental acts. Last but not least Santa will put in his appearance with a little something for every youngster present. Anyone wishing his child to have Santa present him with an individual gift, please have it on the stage before the program begins.

This affair is open to every SNPJ child and his family. There will be a small social in the annex for any adult wishing to stay.

Remember the date and time and be sure to come for an afternoon of fun and frolic with the SNPJ! —A Member.

BEROS STUDIO

FOR FINE PHOTOGRAPHS

6116 ST. CLAIR AVENUE

Wedding pictures taken in: Studio; Home or Church—Families, Children and Portraits; Framing; and Copying of Old Photographs; Satisfaction GUARANTEED.

Tel. ENdicott 0670

Husband, wife, brother, sister, sweetheart will MERRILY roll along throughout the season with a STRIKING gift purchased at

GRDINA RECREATION

BOWLING BALL - BOWLING BAG - SHOE BAG
GRDINA RECREATION — 6025 St. Clair Avenue

Not TOO BIG to give you personal attention!
Not TOO SMALL to serve your particular choice of the finer things!

LINGERIE - HOSIERY - HOLIDAY BLOUSES
SKIRTS - DRESSES - COSTUME JEWELRY
BRAS - ROBES - WOOL AND SILK SCARFS
MITTENS AND WOOL GLOVES

ALL PACKAGES GIFT WRAPPED

Vi-Martin Style Shoppe St. Clair at E. 68th St.
(Mrs. Martin Antoncic, Prop.) Tel.: UTah 1-4208

Where There's Smoke There Should Be

Elgin American

You're a smartly dressed woman. Have smooth smoking appointments by Elgin American. Any of our beautifully designed Elgin American cigarette cases and matching lighters will be proof positive that you smoke in the finest fashion terms.

**FRANK CERNE
JEWELRY CO.**

6412 ST. CLAIR AVE

HE 0465

Easy Budget Terms